

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

«20» квітня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ЗАЛІКУ**

для вступників на другий (магістерський) рівень вищої освіти

**Спеціальності В11 Філологія
спеціалізації – В11.041 «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша - англійська»
галузь знань – В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**

Схвалено Вченою радою факультету іноземних мов
Протокол № 10 від 07.04.2026

Голова ради



Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

Чернівці – 2026

Вимоги до знань і вмінь, які повинен продемонструвати абітурієнт на фаховому заліку для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Фаховий залік для вступу на ОПП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» відбувається відповідно до наказу МОН № 168 від 10.02.2025 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році». Фаховий залік передбачає теоретичну частину та практичну частину, що за змістом та обсягом включають основний нормативний навчальний матеріал підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» спеціальності B11(035) Філологія.

Знання та вміння, продемонстровані вступником на фаховому заліку, оцінюються за критерієм "зараховано" (60-100 балів) або "не зараховано" (0-59 балів).

Фаховий залік проводиться іноземною мовою в усній формі з метою перевірки теоретичних та практичних знань вступників (знання іноземної мови мають відповідати рівню C1 - досвідчений користувач) за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані Міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005).

Теоретична частина зі спеціальності B11(035) Філологія має на меті перевірити та оцінити компетентності з таких фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін, як «Національна література Великобританії» «Історія мови», «Лексикологія», «Методика викладання англійської мови», «Основи теорії мовної комунікації», «Практика перекладу», «Стилістика», «Лінгвокраїнознавство» та «Теоретична граматики».

Питання для підготовки до теоретичної частини фахового заліку

1. Національна література Великобританії

Вступник повинен знати основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, вплив політичного та релігійного чинників на розвиток літературного процесу, варіанти й діалекти англійської мови, основні історичні твори та загальну характеристику основних героїв, системний характер лексики, зв'язок різних літературних течій та художніх явищ, особливості кожного періоду стосовно його зародження та розвитку.

2. Історія мови

Вступник повинен знати фундаментальні основи діяхронічних досліджень мови, класифікацію германських мов, хронологію заселення Британських островів, походження писемності, розуміти фонетичні зміни, аналізувати граматичні особливості кожного періоду розвитку мови, розуміти класифікацію запозичень.

3. Лексикологія

Вступник повинен знати: фундаментальні основи лексикології, методи лексикологічних досліджень, варіанти і діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з іншими рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови в порівнянні з іншими мовами, етимологію англійської лексики та основи лексикографії, а також вміти: проаналізувати словниковий склад англійського тексту, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання.

4. Методика викладання англійської мови

Абітурієнт повинен знати: традиційні та сучасні методи викладання англійської мови, а також методи провідних педагогів та науковців (Г. Палмера, Г. Лозанова, І. Коменіуса), принципи навчання сприймання на слух англійською мовою, принципи навчання читання, принципи навчання письму, принципи навчання граматики, принципи навчання вимови, принципи навчання вокабуляру.

5. Основи теорії мовної комунікації

Вступник повинен знати і розуміти: основні типи, види, форми, моделі, структурні компоненти комунікації; структуру комунікативного та мовленнєвого акту, типи мовленнєвих актів; прагматичні компоненти комунікації; культурні особливості для досягнення взаєморозуміння й позитивного результату у міжкультурних контактах; методи й прийоми досягнення позитивного результату комунікації; класифікувати комунікативні інтеракції та мовленнєві акти за типами, здійснювати їх порівняльну характеристику; розпізнавати прагматичні елементи комунікації.

6. Практика перекладу

Абітурієнт повинен знати: загальні закономірності перекладу та закономірності конкретних видів перекладацької діяльності; провідні категорії сучасної теорії перекладу; головні етапи історії перекладознавства; причини адаптації перекладу та її види; основні типи лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; основи теорії перекладацьких відповідників та типи класифікації цих відповідників; прийоми перекладу одиниць мови джерела, які не мають регулярних відповідників в мові перекладу.

7. Стилїстика

Абітурієнт повинен орієнтуватися в основних напрямках розвитку сучасної стилістики; вміти розкрити поняття фонетичної та графічної стилістики, функціональної стилістики, стилістичної лексикології (стилістичного розшарування словника зокрема), стилістичної граматики, стилістичної семасіології, літературного дискурсу.

Практичні навички передбачають вміння здійснювати стилістичний аналіз творів художньої літератури, орієнтуватися у відмінностях різних функціональних стилів англійської мови: науково-технічного, офіційно-ділового, газетного, публіцистичного, художнього.

8. Теоретична граматики англійської мови

Вступник повинен знати: структурні, функціональні та семантичні характеристики частин мови та їх граматичні категорії (синтетичні й аналітичні способи утворення цих категорій); граматичні категорії іменника; прикметника; займенника; дієслова; прислівника; числівника; сполучника, прийменника та інших лексико-граматичних груп слів. Вступник повинен також знати основи синтаксису сучасної англійської мови, що включає в себе питання фрази, речення з постановкою проблем їх визначення та таксономії.

9. Лінгвокраїнознавство

Вступник повинен знати: короткі відомості з фізичної географії та демографії, інформацію про столицю країни та її найбільші міста, короткий нарис з історії країни та опис мовної ситуації, характеристику системи державного управління, короткі відомості про видатних письменників, поетів та інших представників культури та мистецтва.

ПИТАННЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

1. Часова парадигма англійської мови в активному стані
2. Часова парадигма англійської мови в пасивному стані
3. Неозначені форми дієслова (герундій, інфінітив, дієприкметник)
4. Іменник (присвійний відмінок, множина іменника)
5. Числівник
6. Прислівник
7. Займенники
8. Артиклі
9. Сталі вирази (do, make), фразові дієслова
10. Типи питань
11. Заперечення в англійській мові
12. Пряма, непряма мова
13. Умовний спосіб
14. Наказовий спосіб
15. Модальні дієслова
16. Порядок слів у реченні
17. Прийменники часу, місця
18. Ступені порівняння прикметників
19. Узгодження часів
20. Слова для визначення кількості (quantifiers)

Усне невідготовлене мовлення (англійська мова) з метою з виявлення мовної і комунікативної компетенції вступників (знання англійської мови, рівень C1 (просунутий рівень володіння англійською мовою).

Для усної частини екзамену пропонуються дискусійні питання суспільно-політичного характеру, які дозволяють абітурієнтам продемонструвати знання

англійської мови, ерудицію, знання, що були отримані за період навчання за бакалаврськими програмами, висловити власну думку, продемонструвати здатність вести дискусію, логічно аргументовано викладати матеріал.

Зразок питання:

Environmental problems and solutions

КРИТЕРІЇ

**оцінювання відповідей абітурієнтів на фаховому заліку для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності В11 Філологія**

Залік проводиться в усній формі. Абітурієнт отримує 2 питання. За кожну правильну відповідь студент може отримати максимально 50 балів, що становить 100 балів.

Загальна сума балів, які студент може отримати на заліку, складає 100.

Знання студентів оцінюються згідно з наступним критеріями:

- оцінку «зараховано» отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 60 до 100 балів.
- оцінку «не зараховано» отримують абітурієнти, які за результатами заліку набрали від 0 до 59 балів.

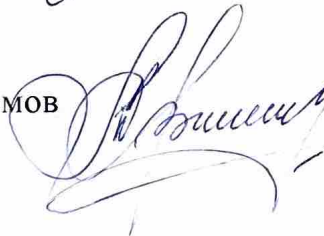
Програму затверджено на засіданні предметної комісії кафедри англійської мови факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 10 від 7 квітня 2026 р.)

Голова предметної комісії



Ольга СОЛОВЙОВА

Декан факультету іноземних мов



Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Стилістика

Основна:

1. Simpson P. Stylistics. A Resource book for students. London: Routledge, 2004. 262 p.
2. Єфімов Л. П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз: учбово-метод. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2004. 240 с.
3. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: підручник Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с.

Додаткова:

1. Biber D. Register, Genre, and Style. Cambridge: Cambridge University press, 2009. 366 p.
2. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / Укл. Л.М. Грижак, Н.Л. Львова, І.М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.

Лексикологія

Основна:

1. Katamba F. English Words: structure, history, usage. Routledge, 2020. 322 p.
2. Jackson H., Ze Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology. Second ed., London: Continuum, 2017. 248 p.
3. Plag I. Word-Formation in English, Cambridge Textbooks in Linguistics, 2018. 245 p.
4. Bauer L. English Word-formation. Cambridge University Press, Cambridge, 1983.
5. Pavlik R. A textbook on English Lexicology. Word structure, word formation, word meaning. Bratislava : Comenius University, 2017.
6. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007.
7. Єсипенко Н. Г. A Course of English Lexicology, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладачі: Єсипенко Н.Г., Бешлей О.В. Чернівці: Технодрук, 2019. 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ, протокол № 10 від 28.10.2019)

Додаткова:

1. Fabb N. Compounding. In A. Spencer, A. Zwicky (Eds.), The Handbook of Morphology (pp. 66-83), Oxford.
2. Sanel H. J. Word Formation in English: Derivation and Compounding. University of Tuzla, 2020.
3. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. Харків.: Основа, 1993.

Історія мови

Основна:

1. Верба Л. Г. Історія англійської мови: посібник для студентів та викладачів вищих навч. закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 304 с.
2. Соловійова О.В. History of the English Language. Чернівці, 2023. 114 с.
3. Baugh A., Thomas C. A History of the English Language (5th edition). London: Routledge, 2005.

Додаткова:

1. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 1. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. xxiii, 609 p.
2. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 2. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. 734 pages.
3. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 3. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. 796 pages.

Методика викладання англійської мови

1. Burns A. Collaborative Action Research for English Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
2. Hendricks C. Improving Schools through Action Research: A Comprehensive Guide for Educators. Columbus, Pearson, 2009.
3. Ніколаєва С. Ю. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста). К. : Ленвіт, 1999. 96 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. Видання С. Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. К. : Ленвіт, 2003. 273 с.
5. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : посібник / нол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2004. 360 с.

Додаткова:

1. Книга вчителя іноземної мови : довідково-методичне видання / упоряд. О.Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
2. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / нол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. К., 2002. 356 с.
3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. К., 2000. 126 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Орищук С., Трутяк І. З досвіду використання автентичного підручника в процесі викладання англійської мови як другої іноземної для студентів 4 курсу факультету іноземних мов (на матеріалі підручника On Screen B2+ видавництво Express Publishing). *Германська філологія*. 2018. Випуск 710. С.65-75.
6. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / нол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. К. : Ленвіт, 2003. 250 с.

7. Oryshchuk S. Intensification Of The Process Of Teaching A Foreign Language Using Game Technologies In Higher Education. *Германська філологія*. 2019. Випуск 810. С.129-139.

Теоретична граматики

Основна:

1. Theoretical Grammar: Morphology and Syntax Навчальний посібник / Укл. : Єсипенко Н.Г., Гнатковська О.М. Чернівці, 2021. 104 с.
2. Єсипенко Н.Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar)/ Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. Чернівці : Родовід, 2015. 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ).
3. Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
4. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
5. Харитонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр. мовами). Вінниця : Нова кн., 2008. 352 с.

Додаткова:

1. Карамішева І.Д. Контрастивна граматики англійської та української мов : навч. посіб. для студ. базового напрямку «Філологія» фах. спрямування «Прикладна лінгвістика». Л. : Видавництво Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. 299 с.
2. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посібник. 3 вид., випр. й доп. Вінниця : Нова Книга, 2004. 460 с.
3. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
4. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2017. 327 p.

Лінгвокраїнознавство

Основна:

1. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство: Англomовні країни. Вінниця: Нова книга, 2005. 464 p.
3. Encyclopedia Britannica. Oxford: Oxford University press, 2019. 1256 p.
4. Chronicle Encyclopedia of History. London-New York: Longman, 2005. 1589 p.
5. Gower R. Past into Present. An Anthology of British and American Literature. London: Longman, 2018. 470 p.

Додаткова:

1. Ostrovsky B.S. English. Optional Course. М: Наука, 1999. 256 с.
2. Ковалюк (Ярич) М. В. Інтенсивність втручання мовного пуризму в англійську мову. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*,

14-15 листопада 2014 р. Одеса : Південноукраїнська організація „Центр філологічних досліджень”. 2014. С. 82–84.

3. Lamb J.P. Aspects of American Culture. New York, 2001. 168 p.

4. Konon N. Traditions and festivals of the USA. L: Nauka, 1984. 250 p.

5. Findlay I.M. Introduction to Literature. Fourth Edition. Toronto: Harcourt Canada, 2011. 675 p.

6. Jones P. War and the Novelist. Apprising the American War Novel. Columbia-London: Longman, 2006. 202 p.

7. Yesypenko N. G. Cultural Markers of Anglo-Saxon Cultural Concepts: a linguo-statistical approach. *Linguaculture*. 2018. Volume 9, Number 1. pp. 27-40.

Основи теорії мовної комунікації

Основна:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. 344с.

3. Глосарій термінів з теорії комунікації = A Glossary of Communication Theory Terms :Навчальний посібник / Укл. О.М. Гнатковська. Чернівці, 2010. 96 с.

4. Дискурс іноземномовної комунікації : Монографія / ред. К.Кусько. Л. : Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2002. 496 с.

5. Солощук Л. В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі. Х. : Константа, 2006. 300 с.

Додаткова:

1. Грицюк М., Сапожник І. Внутрішня мова в англomовному художньому дискурсі. *Науковий вісник Чернівецького університету “Германська філологія”*. 2019. Вип. 815. С. 129-142.

2. Білокучма Ю, Сапожник І. Лінгво-прагматичні особливості мовленнєвих актів незгоди в ток-шоу The Tonight Show з Джимі Фелоном. *Науковий вісник Чернівецького університету Германська філологія*. 2019. Вип. 816. С. 138-148.

3. Гнатковська О.М., Сапожник І.В., Сурodeйкіна Т.В. Мовні засоби модерації я-висловлень у дискурсі телевізійного інтерв'ю. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць* / укл. І.В. Ковальчук, Л.М. Коцюк. Острог: Видавництво Національного університету “Острозька Академія”. 2016. Вип. 61. С. 41—43.

Національна література Великобританії

Основна:

1. Greenblatt S. The Norton Anthology of English Literature. Tenth edition, W.W. Norton & Company, 2018.

2. Павлович Т.І. English Literature, 4 курс: Навчальний посібник. Чернівці, 2020. 79 с.

3. Bandrovskа O. The English Literature of the Middle Ages: Textbook. L’viv, 2008.

4. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль, 2005.

5. Література західноєвропейського середньовіччя / Під. ред. Висоцької Н.О. Вінниця, 2003.
6. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.

Додаткова:

1. Павлович Т.І., Унгурян Т.П. Концепт «пори року» в сучасній англійській поезії. *Науковий вісник: Германська філологія: зб. матеріалів XIII міжнар. наук. конф.* Чернівці, 2020.
2. Павлович Т.І., Суродейкіна Т.В., Швиگار Д.М. Особливості історизмів та лексичних архаїзмів у творчості Г. Лавкрафта. *Науковий журнал Молодий Вчений*. 2021. № 7(95) липень. С.78–85
3. Рубанова Г.Л. Історія світової літератури. західноєвропейське Середньовіччя (III–XIV ст.). Львів, 2004.
4. Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Зарубіжна література доби Середньовіччя та Відродження. Львів, 1993.

Практика перекладу

Основна:

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
3. Карабан В., Мейс Д. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця: Нова книга, 2003.
4. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Переклад англословної економічної літератури. Економіка США: Загальні принципи. Вінниця: Нова книга, 2005.
5. Korunets I. V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages. Kyiv: Lybidpubl, 1995.

Додаткова:

1. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису. Навчальний посібник. / За ред. Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2006. 152 с.
2. Шпак В. К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. Навч. Посіб. 2-е вид. Київ, 2007.
3. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську. Вінниця: Нова книга, 2011.
4. Літвіняк О. В. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. Вінниця: Нова книга, 2019.
5. Korunets I. V. Theory and Practice of Translation. Vinnitsya: Nova Knyha Publishers, 2001.